

SAKSBEHANDLER
Monica Bache

VÅR REF.
11/00005-17

ARK. F - Fartøy
Lindenes

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

DERES DATO

VÅR DATO
11.05.2018

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Veteranbåtlaget MS Lindenes
c/o Tveit Regnskap Odda ASEitrheimsvegen 18
5750 ODDA

LLBU - Lindenes - vedrørende søknad om status som vernet skip

Vi viser til Deres søknad av 01.11.2017 om videreføring av status som vernet skip for M/S «Lindenes».

Konklusjon

På bakgrunn av en samlet vurdering av fartøyets historie, alder/epoke, autentisitet, geografiske tilhørighet, historisk betydning og organisatoriske forhold rundt fartøyet, vurderer Riksantikvaren at M/S «Lindenes» oppfyller kriteriene som ligger til grunn for status som vernet skip.

Fartøyet kan derfor tildeles status som vernet skip dersom eier forplikter seg til å følge antikvariske retningslinjer ved restaurering og vedlikehold av fartøyet. Dette skjer ved at eier signerer og returnerer vedlagte avtale, og får vedtak om tildeling av status som vernet skip i retur. Riksantikvaren forbeholder seg retten til å tinglyse denne i Skipsregisteret.

Frist for aksept av retningslinjene settes til fire uker etter at dette brevet er mottatt.

Riksantikvarens vurdering av fartøyet

Historisk betydning

M/S «Lindenes» ble levert fra Nordtveit Båtbyggeri i 1943 som passasjerbåt til Ingvald Oppedal m.fl. i Odda. Fartøyet ble brukt som arbeidsrutebåt (passasjerferge) mellom Odda sentrum og bedriften Det Norske Zinkkompani A/S (I dag Boliden Odda AS). Navnet «Lindenes» kom fra et nes nord for havnebassenget i Odda, men på folkemunne i Odda gikk fartøyet ofte også under navnet «Zinkskøyto».

Fartøyet gikk i fast rute med arbeidere fem ganger om dagen. I tillegg til arbeidsrutebåt fungerte også «Lindenes» som beredskapsbåt ved ras og flom i Sørfjorden, og til å holde havnebassenget i Odda fritt for is på vinterstid, både for egen ferdsel og for annen båttrafikk i havnebassenget. I tillegg ble fartøyet tidvis benyttet til andre passasjerturer, som for eksempel da Odda ungdomslag skulle til et stevne i Trondheim i 1946. Fartøyet var i aktiv fart i Odda frem til 1976, da omstrukturering i industrien gjorde «Lindenes» overflødig. «Lindenes» ble

deretter solgt til Møgster-rederiet på Stord for å frakte arbeidere til og fra oljeplattformer som lå til reparasjon utenfor Leirvik. I 1980 ble «Lindenes» solgt til Oslo, der skipet ble benyttet som charterbåt, frem til 2015 da fartøyet ble kjøpt tilbake til Odda. Dagens eier kjøpte fartøyet i 2017 og har som formål å bevare og holde «Lindenes» drift.

Tekniske tilstand og autentisitet

Tidlig på 1950-tallet ble overbygget forlenget forover til nåværende størrelse. Opprinnelig stod det en Wichmann 2AB semidiesel i båten, men denne ble byttet med en Wichmann 2AC i 1957. I Oslo fikk skipet seildukstak over deler av båtdekket, forhøyet skorstein og livbåtene ble fjernet. Skipet ble også noe endret under dekk, men har det vesentligste av innredning i behold. Fartøyet har i dag behov for betydelig utbedring.

Perioden som legges til grunn for vernearbeidet

«Lindenes» var den første passasjerbåten som ble levert fra Nordtveit Båtbyggeri, og er en god representant for de mindre ruteskipene av tre som ble bygget i perioden ca. 1930-1960. Disse båtene var et rimelig alternativ til ruteskip av stål og ble ofte benyttet av mindre lokale rederier og rederier som konkurrerte med de større ruteselskapene i tiden før konsesjonslovene. Driftssikre små semidieselmaskiner gjorde det mulig å konkurrere med dampskipene som måtte ha et større mannskap. «Lindenes» er et godt eksempel på arbeidsrutebåtene, der arrangementet var laget med tanke på passasjerer og ikke frakt av gods. Slike fartøy var vanlige i byer og større befolkningsentre, der det var behov for hyppige avganger over kortere avstander. Den historiske tilknytningen til industristedet og de vernede miljøene i Odda gjør «Lindenes» særlig interessant i vernesammenheng. Perioden som legges til grunn for vernearbeidet er perioden som arbeidsrutebåt i Odda (1943-1976).

Betingelser for status som vernet skip

Vurderinger omkring vern av fartøy.

Riksantikvaren vurderer tildeling av status som vernet skip fundert på en sammenstilling av følgende forhold. Fartøyets eller fartøytypens historiske betydning, alder, byggeteknikk, fartøyets autentisitet, bruk, geografisk tilhørighet, teknisk tilstand, gjenværende antall av fartøytypen, eierforhold, prosjektets realisme, organisering og gjennomføringsevne.

Antikvariske retningslinjer

Eier må forplikte seg til å følge antikvariske retningslinjer både når det gjelder vedlikehold/konservering og i forbindelse med eventuelle istandsettingsarbeider. Fartøyets drift og vedlikehold skal ha som overordnet mål å sikre fartøyet som et varig kulturminne. Konserveringstiltak, vedlikehold og istandsettingsarbeider skal skje etter prinsipper som klart ivaretar fartøyets historiske kvaliteter slik det fremstod i en nærmere dokumentert epoke. Vi viser for øvrig til vedlagte informasjon om antikvariske retningslinjer i fartøyvernet.

Verneplan

Tildelt status som «vernet skip» opprettholdes når de historiske verdiene som ligger til grunn for denne statusen blir ivaretatt. Dette får konsekvenser i form av antikvariske krav til fartøyets

utstyrsutrusning, eksteriør, interiør, materialvalg, håndverksmessige løsninger osv. Eier *skal* derfor utarbeide en verneplan for fartøyet. En slik plan skal inneholde et forslag om hvilken periode/år i fartøyets historie som danner utgangspunkt for vernearbeidet. Det må ikke utføres fysiske endringer, hverken i interiør eller eksteriør, før en slik verneplan er godkjent av Riksantikvaren.

Prosjektets realisme

I tillegg til punktene over har Riksantikvaren vurdert prosjekts realisme sett i forhold til økonomi, organisering og gjennomføringsevne.

Tildeling av status

Når Riksantikvaren mottar signert versjon av vedlagte akseptskjema vil den formelle tildelingen av status som vernet skip bli sendt til eier i vedtaks form.

Avgjørelsen om tildeling av status er truffet under utøving av offentlig myndighet og gjelder rettigheter og plikter til en eller flere bestemte personer. Den er derfor å anse som et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b), jf. bokstav a). Sjøfartsdirektoratet og den aktuelle fylkeskommunen vil få kopi av tildelingsbrevet.

Fartøy med status som vernet skip er berettiget til å søke tilskudd fra Statsbudsjettet kapittel 1429 post 74 fartøyvern. Mer informasjon om søknadsfrist og krav til søknad finnes på Riksantikvarens hjemmeside, www.ra.no.

Skifte av eier eller hjemmehavn

Dersom fartøyet skifter eier eller hjemmehavn skal det sendes melding til Riksantikvaren om dette. Eventuell ny eier må signere et nytt akseptskjema dersom statusen ønskes opprettholdt.

Vi ser fram til videre samarbeid, og dere er velkommen til å ta kontakt hvis det er spørsmål eller uklarheter.

Vennlig hilsen

Mari Søbstad Amundsen (e.f.)
seksjonssjef

Monica Bache
førstekonsulent

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg: 2

Kopi til: Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 Bergen/ Sjøfartsdirektoratet,
Postboks 2222, 5509 HAUGESUND

